

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Албена Керековска, д.м.

Зам.-ректор по учебната дейност

Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“, Варна

Член на Научно жури съгласно Заповед № Р-109-344 от 09.10.2019г. на Ректора на

Медицински университет - Варна

Относно: Дисертационен труд за придобиване на образователната и научна степен “Доктор”
в област на висшето образование „7. Здравеопазване и спорт“,
професионално направление „7.4. Обществено здраве“,
по специалност “Управление на общественото здраве”

Тема на дисертационния труд:

**„ВЛИЯНИЕТО НА БЪЛГАРСКИТЕ НАРОДНИ ТАНЦИ ВЪРХУ ЗДРАВЕТО НА СТУДЕНТИТЕ ОТ
МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ – ВАРНА“**

Автор: ст. преп. Жулиета Георгиева Виденова

Ръководител на УС „Физическо възпитание и спорт“

Департамент за чуждоезиково обучение, комуникации и спорт“

Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ – Варна

Научни ръководители:

Доц. д-р Десислава Ванкова, д.м.

Гл. ас. Силвия Николова, доктор

Съгласно Заповед № Р-109-344 от 09.10.2019г. на Ректора на Медицински университет - Варна съм включена като вътрешен член на Научното жури, а с решение на първото му заседание, проведено на 18.10.2019г., е определено да изготвя становище по процедура за придобиване на образователната и научна степен „Доктор“ с кандидат **ст. преп. Жулиета Георгиева Виденова** – докторант в самостоятелна форма на обучение по докторска програма по специалността „Управление на общественото здраве“, професионално направление 7.4 „Обществено здраве“, област на висшето образование 7. „Здравеопазване и спорт“ към Факултета по общественото здраве, Медицински университет – Варна.

Представеният дисертационен труд е обсъден, приет и насочен за публична защита по установения законов ред.

1. Кратки данни за кариерното развитие на докторанта

Жулиета Виденова придобива образователно-квалификационната степен “магистър” по специалностите „Треньор по лека атлетика“ и „Учител по физическо възпитание“ в Националната спортна академия през 1994 г. През 2018г. тя придобива и магистърска степен по „Обществено здравеопазване“ в Медицински университет – Варна.

В периода 1986 – 1990г. Жулиета Виденова е активен състезател от Националния отбор на България по лека атлетика и многократен републикански шампион в спринтовите дисциплини за девойки. Притежател е на национален рекорд на 200м. гладко бягане в зала. През 1987г. печели шесто място на Европейското първенство по лека атлетика за девойки в Бирмингам, Великобритания, а през 1988г. е участник в Световно първенство за девойки в Съдбъри, Канада.

Трудовия си стаж започва през 1994 г. като преподавател по физическо възпитание в СОУ „Д-р Петър Берон“ – гр. Костинброд. През 1995г. е назначена като методист в научноприложна лаборатория и преподавател по „Теория и методика на спортната тренировка“ в Спортно училище „Георги Бенковски“ – Варна, където работи до 2003г.

Академичната си кариера стартира през 2003г. като преподавател по физическо възпитание и спорт към Медицински университет – Варна. През 2007 г. е избрана за ръководител на Учебен сектор „Спорт“ към Департамента по чуждоезиково обучение, комуникации и спорт, МУ – Варна, който ръководи и до днес.

Освен преподаването по дисциплината „Физическо възпитание и спорт“ към различните специалности на университета, старши преподавател Виденова участва и в преподаването на народни танци от 2012г.

През 2018г. Жулиета Виденова е зачислена като докторант на самостоятелна подготовка с тема на дисертационен труд „Влиянието на българските народни танци върху здравето на студентите от Медицински университет – Варна“ в научната област „Управление на общественото здраве“ към Катедрата по Социална медицина и организация на здравеопазването“.

Тя има публикации в периодични научни издания, както и участия в научни форуми.

Владее и използва руски език.

Докторантката има дългогодишен практически опит и отлична професионална подготовка в областта на физическото възпитание и спорта, както и българските народни танци.

2. Актуалност и значимост на дисертационния труд

Темата на дисертационния труд обхваща актуален и недостатъчно изследван проблем. Проблемите, свързани с влиянието на българските народни танци върху здравето на студентите, съпоставимостта им със спортните занимания като равностойна двигателна активност и мястото им в академичното обучение не са проучвани у нас до момента. В този смисъл, дисертационната разработка е уникална за страната в областта на разглеждания проблем със значителни теоретично-познавателни и практико-приложни приноси с оригинален характер и запълва празнота в тази сфера на научното познание.

Налице е съществен потенциал за реална практическа приложимост на резултатите. Дисертационният труд съдържа нови идеи и подходи. Значимостта нараства съществено с възможностите за популяризиране и внедряване на разработения успешен академичен модел на преподаване на здравословна двигателна активност чрез български народни танци.

3. Структура и съдържание на дисертационния труд

Дисертационният труд е представен в общ обем от 139 страници. Структурата му е логично конструирана и балансирана, и включва: въведение; литературен обзор (Глава първа на дисертационния труд); цел, задачи, обект и предмет на изследване (Глава втора); материали и методи (Глава трета); собствени резултати и дискусия (Глава четвърта); изводи, препоръки и приноси (Глава пета); използвана литература, публикации, свързани с дисертационния труд и 9 приложения.

Научната разработка и нейните резултати са добре онагледени с 10 таблици и 6 фигури.

4. Литературен обзор

Литературният обзор обхваща Глава първа от дисертационния труд. Той е целенасочен, обстоен и добре структуриран. Демонстрирана е широка и актуална осведоменост на

дисертантката, както и способност за критична оценка, обобщаване, систематизиране, анализиране и сравнително интерпретиране на наличната литература в изследваната област.

Проследено е историческото развитие на българските народни танци, представено е многообразието им и тяхното значение за формиране и съхраняване на националната ни култура. Представена е подробна класификация на българските народни танци. Обобщени са изследвания върху нагласите, интереса и мотивацията за занимания с народни танци. Българските народни танци са разгледани в контекста на концепцията за промоция на здраве, както и като двигателна култура, физическа активност и учебна дисциплина.

Доброто познаване на литературата е послужило като основа за извеждане на изследователските проблеми.

Книгописът съдържа 117 литературни източници, от които 43 на кирилица и 74 на латиница, надлежно посочени в изложението. Използваните източници илюстрират много добра литературна осведоменост и актуална информираност на автора.

5. Цел и задачи

Целта на настоящия труд е ясно и точно дефинирана, обоснована от задълбочения преглед на литературата и идентифицираните в литературния обзор нерешени проблеми.

Изведени са шест задачи, насочени към постигане на основната цел – изследване на влиянието на българските народни танци върху здравето на студентите от Медицински университет – Варна и мястото на българските народни танци в академичното обучение. Те са логически последователни и обхващат в пълнота поставения проблем.

Работната хипотеза е ясно формулирана и съответства на поставените задачи.

6. Материал и методи

Методологията е подбрана адекватно на поставените задачи. Съществено достойнство на дисертационния труд е използваната комплексна модерна методика (микс-метод подход), съчетаваща количествено и качествено изследване, изследващи в пълнота и дълбочина проучваната тема. Количественото изследване е наблюдателно проучване върху извадка от 184 участници и включва пряко индивидуално анкетно проучване, използващо специално разработен за целта инструментариум – три анкетни карти, съответно за оценка на стреса, за оценка на нагласи и мотивация за изучаване на български народни танци, и за субективна оценка на здравето. Използвани са антропометрични измервания за оценка нивото на физическа дееспособност на участниците. Приложените статистически методи са подбрани удачно съобразно търсените зависимости.

Качественото изследване включва Делфи проучване сред три експертни панела с две анкетни карти за всеки с цел достигане до консенсус по въпросите за мястото на българските народни танци в задължителната учебна програма във висшите училища като вид двигателна активност, подобряваща здравето и качеството на живот на студентите.

Всичко това гарантира надеждност на резултатите от собственото проучване и коректно извеждане на изводи от научната разработка, което е отличен атестат за изследователските възможности на дисертанта.

7. Резултати от собственото проучване

Резултатите от собственото проучване и тяхното обсъждане са изчерпателно представени в Глава четвърта на дисертационния труд, разделно за количественото и качественото изследване.

Резултатите от количественото изследване показват благотворното влияние на българските народни танци сред студентите, положително въздействащи върху тяхното

здравно поведение и подобряващи субективната им оценка на здравето в неговите физическо, психическо и социално измерения. Установена е обща положителна нагласа на студентите към българските народни танци – оценяват ги като вълнуващи, интересни, равностойни на спорта, водещи до добро здраве, носещи енергия и мотивация, способстващи създаването на приятелства и борбата със стреса. Оценен е антропометричният профил на студентите и сравнителният антропометричен анализ показва идентични резултати между двете сравнявани групи – танцуващи български народни танци и спортуващи студенти, което е косвено доказателство за пълноценността на българските народни танци като двигателна активност.

Особено ценни са резултатите от качествено изследване чрез Делфи проучване върху трите панела експерти, които консесусно се обединяват около твърденията, че „практикуването на български народни танци подобрява здравето и качеството на живот“, „българските народни танци са равностойна алтернатива на спортните занимания в учебната програма на студентите“ и „преподаването на български народни танци в МУ - Варна е успешен академичен модел“. Резултат със съществена практическа приложимост е обобщеното становище на респондентите-експерти относно необходимостта от изучаване на българските народни танци и включването им в учебната програма на всички висши учебни заведения в България като равностойна алтернатива на спортните занимания.

8. Изводи на дисертационния труд

Изводите са ясно формулирани, следват поставените изследователски задачи и логически произтичат от получените резултати. Групирани са в две групи: изводи от количественото и изводи от качествено изследване.

От практическо значение са изводите за благотворния ефект на българските народни танци не само върху двигателната активност на студентите, но и по отношение на тяхната емоционална издръжливост, справяне със стреса, здравословни поведенчески навици, възможности за общуване и отмора. Основание за висока оценка на труда дават изводите от качествено проучване върху мненията на експертите относно положителното влияние на българските народни танци върху здравето и качеството на живот, определящо ги като протективна здравна детерминанта и пълноценна двигателна активност, равностойна алтернатива на спортните занимания в учебната програма на студентите.

Особено ценни са изводите, утвърждаващи преподаването на български народни танци в Медицински университет – Варна като успешен академичен модел, основа за препоръка за трансфер и към студентите от всички други висши учебни заведения в страната.

9. Приноси на дисертационния труд

Трудът има значителни теоретично-познавателни, методологични и практико-приложни приноси, които имат изключително оригинален характер. Те са от съществено значение за преподаването на здравословна двигателна активност чрез изучаване и практикуване на български народни танци.

За първи път у нас е направен анализ на влиянието на българските народни танци върху здравето и качеството на живот на студентите. За първи път у нас се събират заедно в изследване за български народни танци концепциите „промоция на здраве“, „качество на живот“, „детерминанти на здравето“, „общност“. Оригинален принос с практико-приложно значение има разработеното аудио-визуално учебно помагало за изучаване на българските народни танци, което е иновативен начин за преподаване на здравословна двигателна активност чрез български народни танци.

Методологичен принос с научно-приложен характер е използваният в дисертационния труд теоретичен модел за провеждане на Делфи-проучване сред експерти, който може да бъде

прилаган за достигане до консенсус по различни въпроси, засягащи живота в общността. Принос с методологична значимост е и приложеният микс-метод дизайн, комбиниращ количествени и качествени методи за изследване на проблема в пълнота.

10. Оценка на автореферата

Авторефератът е изготвен според изискванията и в синтезиран вид отразява напълно съдържанието на дисертационния труд.

Развит е в обем от 48 страници, много добре онагледен с информативни фигури и таблици. Към него е добавен и списък с публикации, свързани с темата на дисертационния труд, както и аудио-визуално учебно помагало за изучаване на българските народни танци.

11. Публикации по темата на дисертационния труд

Във връзка с дисертацията са представени три пълнотекстови публикации, две от които в чуждестранни научни издания. Дисертантката е първи автор и на трите публикации, което доказва личното ѝ участие в проведените изследвания. Освен публикациите, докторантката има и две участия в научни форуми с доклади, свързани с темата на дисертационния труд.

12. Лични впечатления от кандидата

Личните ми впечатления от ст. преп. Жулиета Виденова я характеризират като целенасочен, последователен, прецизен, отговорен, отдаден и работоспособен професионалист.

Тя притежава богат практически и професионален опит в областта на физическото възпитание и спорта и проявява качества на задълбочен и добросъвестен професионалист и преподавател със стремеж към непрекъснато развитие.

Заклучение

Представеният дисертационен труд е върху актуална и много оригинална тема, изпълнен прецизно и на добро методично ниво с използването на комплексна методика, предоставя нови знания, допринасящи за развитието на преподаването на здравословна двигателна активност чрез българските народни танци, включва собствен практически опит на докторанта и значими теоретични и приложни приноси с оригинален характер.

Дисертационният труд показва, че ст. преп. Виденова притежава задълбочени теоретични знания по специалността и демонстрира умения за самостоятелно провеждане на научно изследване.

Дисертацията напълно покрива изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България, Правилника за приложението му и Правилника за развитие на академичния състав на Медицински университет - Варна.

Оценката на всички достойнства на дисертационния труд ми дава основание за дам положително становище и убедено да предложа на уважаемите членове на Научното жури да присъдят на ст. преп. Жулиета Георгиева Виденова образователната и научна степен „Доктор“ в област на висшето образование „7. Здравеопазване и спорт“, професионално направление „7.4. Обществено здраве“, по специалността „Управление на общественото здраве“.

11. 11. 2019 г.

Председател на Научното жури:
/ Проф. д-р Албена Керековска, д.м. /